

POSUDEK

oponentky na bakalářskou práci

Příjmení a jméno studentky: Peterová Kristýna
Téma bakalářské práce: Liturgický prostor v Církvi československé husitské
Oponentka práce: MgA. Alena Špačková

1) Téma, zaměření a metody práce

Jak je z názvu práce patrné, autorka zpracovává téma liturgického prostoru v Církvi československé husitské (dále CČSH). Zaměřuje se především na charakteristiku a vývoj liturgického prostoru – nejprve v rovině obecné, dále i na příkladech pěti vybraných sborů CČSH. Snaží se zachytit architektonickou hodnotu uvedených staveb, píše o historii jejich vzniku a naznačuje vliv uspořádání liturgického prostoru na účinnost bohoslužby a prožitky věřících.

Vedlejším cílem uvedené práce je rozšířit povědomí o CČSH.

Autorka prostudovala literaturu vztahující se k tématu, získané informace logicky uspořádala a doplnila je o údaje získané během rozhovoru s vikářem Mgr. Danielem Majerem. Vzhledem ke dvěma fotografiím chrámu sv. Mikuláše z archivu autorky usuzují, že provedla určitá osobní pozorování přímo v popisovaných liturgických prostorách.

1) Formální podoba práce

Celkový rozsah práce je 65 stran, rozsah vlastního textu tvoří 52 stran, přičemž rozsah textu věnovaný hlavnímu tématu práce představuje 36 stran, rozsahem tedy předložená práce odpovídá normě stanovené pro bakalářskou práci. Bakalářská práce obsahuje prohlášení, poděkování, anotace a klíčová slova v českém i anglickém jazyce, seznam použitých zkratk, obsah, úvod, závěr, resumé v angl. jazyce a seznam použité literatury. Přílohy tvoří 14 fotografií liturgických prostorů, na které se autorka v práci zaměřila.

Vlastní obsah práce diplomantka člení do 3 kapitol: Křesťanský bohoslužebný prostor, Historie CČSH, Sbory CČSH. Obsah práce je přehledně rozčleněn do subkapitol.

Ne všude dodržuje autorka 1. osobu jednotného čísla (např. str. 48). V textu se vyskytuje 24 gramatických nebo stylistických chyb.

2) Práce s prameny a literaturou

Diplomantka uvádí 7 pramenů a použila ve své práci 28 titulů, z toho žádný cizojazyčný, 6 internetových zdrojů. Citace v textu jsou označeny uvozovkami. Většina textu je označena číslem, odkazujícím na literaturu, vzhledem k minimu označených citací není zřejmé, o jakou inspiraci literaturou se jedná.

Seznam použité literatury obsahuje všechny potřebné údaje.

3) Obsah práce

a) Bakalářskou práci autorka pojala jako deskriptivní, přináší nastudovaná fakta, vlastní názory přináší minimálně. Vyslovená stanoviska jsou tedy v normě a nenapadnutelná, ale nepřináší k tématu nic věcně nového, ani nezaujmu formulačně.

Na otázky vyslovené v úvodu práce autorka sice odpovídá, ale jen tím, že uvede získaná základní fakta, chybí hlubší ponor a podrobnější rozkrytí informací, postrádám vlastní úvahy a propojení informací v souvislostech.

Práce je de facto pouze sestavením cizích poznatků, byť logicky uspořádaným. U téměř každého odstavce v textu je odkaz na literaturu, a protože se nejedná o citace, předpokládám, že autorka přeformulovala uvedené myšlenky svými slovy.

b) Na určitých místech působí celý výklad povrchně – v úvodu slibovaný popis aktivit, které se v liturgickém prostoru vyvíjely a vyvíjejí, se zúží na popis liturgie a pouhé vyjmenování několika aktivit, aniž bychom se dozvěděli, jak liturgický prostor ovlivňuje tyto aktivity a naopak.

V subkapitole „Dnešní potřeby liturgického prostoru“ na str. 15 se o těchto potřebách nic konkrétního neuvádí.

S ohledem na nízký počet popisovaných staveb jsem očekávala tento popis detailnější – např. není uveden autor štukové výzdoby v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí (Bernard Spinetti) ani podrobnosti o křišťálovém lustru tamtéž, (obojí najdeme v propagační několikastránkové brožuře ČČSH). Jestliže se autorka zaměřuje na historii chrámu sv. Mikuláše, pak chybí přesné vymezení, kdy byl kostel zrušen, kdy ho převzala a dokdy užívala pravoslavná církev (výrazy „poměrně brzy“ nebo „následně“ ubírají bakalářské práci na fundovanosti).

Jestliže se autorka, jak v úvodu své práce píše, zajímá o architekturu, tak se jí nepodařilo tento zájem v práci prokázat, očekávala bych schopnost formulovat prožitky ze sugestivity liturgického prostoru v souvislosti s architektonickými prvky stavby.

Větší prostor by si zasloužil i názornější výklad o stylu funkcionalismu, protože je typickým stylem pro mnoho liturgických prostor ČČSH.

Je škoda, že se autorka zaměřuje pouze na původní sbory a adaptované prostory. Vůbec se nezmiňuje o neadaptovaných prostorech, kde rovněž probíhají pravidelné bohoslužby (např. jídelny domů pro seniory). Rovněž se nezmiňuje o skutečnosti, že v zimě se v mnohých sborech ČČSH jako liturgického prostoru využívá kancelář farního úřadu a podobné místnosti.

4) Přínos práce

Jedná se o kompilát, který čtenáři ušetří čas při hledání informací o jednotlivých podtématech práce s tím, že nepřináší vždy informace úplné.

Popis pěti staveb nemá vypovídající statistickou hodnotu, pokud si chce autorka fundovaně odpovědět na otázku vyslovenou v úvodu práce: „Změnil se nějak liturgický prostor v ČČSH?“.

6) Celkové hodnocení

Po formální stránce hodnotím práci jako uspokojivou.

Z hlediska obsahu práce postrádá soustředěnější a podrobnější zaměření na zvolené téma.

V práci se nevyskytuje autorčin vlastní názor vytvořený na základě osobních zkušeností, získaných během života v církevním společenství ČČSH.

Bakalářskou práci k obhajobě doporučuji, hodnotím ji známkou 3, komise nechť přihlédne ke studentčině vlastní prezentaci při obhajobě, včetně odpovědí na následující otázky:

- 1) Jak se důraz na komunikaci, který uvádíte jako charakteristický pro současnost, projevuje v konkrétních potřebách liturgického prostoru?
- 2) Čím je specifický styl pojetí liturgického prostoru CČSH?
- 3) Proč stojí kněz CČSH čelem k věřícím, a proto je bohoslužebný stůl umístěn jinak než v katolickém kostele?
- 4) Při které výjimečné příležitosti v poslední době slavila CČSH bohoslužbu v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí?
- 5) Který z bohoslužebných prostorů CČSH vás nejvíc oslovil a čím?

Doporučuji práci k obhajobě, hodnotím ji známkou 3, komise nechť přihlédne k odpovědím na výše uvedené otázky i na diplomantčinu vlastní prezentaci při obhajobě.

V Praze 8. května 2014

MgA. Alena Špačková